voortgang

Zwolle

Halfjaarrapportage Sociaal Domein

Hervormingsagenda 2e helft 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Spoor 1 Sterke Sociale Basis	4
3	Spoor 2 Wmo: Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis	8
4	Spoor 3 Jeugd: Herstel in het gewone leven	12
5	Spoor 4 Participatie: Het potentieel verzilveren	17
6	Spoor 5 Wonen en zorg	21
7	Spoor 6 Eén gezin, één plan	27
8	Communicatie	29
9	Monitoring	30
10	Financiën	31

1 Inleiding

Voor u ligt de allerlaatste halfjaarrapportage over de bewegingen die we aan het realiseren zijn in de Hervormingsagenda sociaal domein:
- Van apart naar gewoon
- Van deelprobleem naar totaaloplossing
- Van zorgen voor naar zorgen dat
- Van individuele zorg naar samenbrengen van vragen

Het programma is eind 2023 afgelopen. Deze rapportage gaat over de tweede helft van 2023. Ook dit laatste half jaar hebben we hard gewerkt aan de beoogde resultaten voor onze inwoners.
De ingezette bewegingen zullen grotendeels doorgaan. Ter afsluiting van het programma volgen naast deze rapportage nog een verantwoording over het hele programma en een online overzicht van de opbrengsten voor uw raad maar ook voor partners. Ook vindt op 4 april een event sociaal domein plaats waarin we terugkijken en vooruitkijken naar de gewenste bewegingen.

De Hervormingsagenda was vier jaar een buitenboordmotor voor de versnelling van de gewenste bewegingen. Nu de belangrijkste randvoorwaarden gerealiseerd zijn, is het tijd dat deze bewegingen weer onderdeel worden van de reguliere organisatie. In 2023 hebben we daarom veel aandacht besteed aan de borging hiervan. Met de Koers Sociaal Domein - nu in voorbereiding - vervolgen we de beweging die met de Hervormingsagenda is ingezet.
En zetten we op basis van die beweging ook weer nieuwe stappen in antwoord op de vraagstukken van nu.
Bij het vaststellen van de Koers Sociaal Domein zal opnieuw gewogen worden wat de gewenste manier van rapporteren is. De insteek is wel om dat zo veel mogelijk in de reguliere planning- en controlcyclus te doen.

Ondertussen nemen we u graag weer mee in de voortgang van de verschillende sporen.
Zo hebben in spoor 1 weer twee stadsdialogen plaatsgevonden: de stadsdialoog Zwolle Gezonde Stad en de Stadsdialoog Zwolle Armoedevrij! Ook is hard gewerkt aan het regioplan voor het Integraal Zorgakkoord (IZA), waarin de sociale basis een belangrijke rol speelt.
De voorbereiding voor de lokale inrichting van de toegang voor beschermd wonen en beschermd thuis bij het Sociaal Wijkteam is in volle gang. Net als de ontwerpfase geclusterd wonen, waarin de bestaande woonvormen worden uitgebreid en versterkt. Ook is er meer aandacht voor herstel- en zelfregiecentra, activeringsplekken voor inwoners met een migratieachtergrond en ontmoetingsplekken met de nieuwe toekenning van Sociale Activatie en Herstel. Het relatie- en scheidingsteam heeft een structurele plek in Zwolle gekregen. Preventie op het gebied van dyslexie vindt steeds meer op de scholen zelf plaats. Ook ontstaan steeds meer integrale ondersteuningsvormen zoals woon-zorg-leerwerkprojecten, waar wonen, werken en ondersteuning gecombineerd worden.
Het basisteam Maatwerk treft de laatste voorbereidingen om structureel de werkwijze van de Doorbraakmethode in te kunnen zetten.

Verder wordt vanaf 2024 gewerkt met de nieuwe begrotingsindeling voor het sociaal domein. Met twee samenhangende programma's die beter passen bij de inhoudelijke bewegingen, kunnen we gelden flexibeler inzetten waar dat nodig is.

Dat was het dan voor wat betreft dit programma. Alle betrokkenen hartelijk dank voor jullie inzet, betrokkenheid en doorzettingsvermogen! Wij wensen u veel leesplezier met deze laatste halfjaarrapportage.

Dorrit de Jong
Inclusieve samenleving

Michiel van Willigen
Kansengelijkheid

Paul Guldemond
Duurzame economie

Spoor 1 **Sterke sociale basis**

volgend spoor

Spoor 1 **Samenvatting**

Context

Voor wie
De sociale basis is toegankelijk voor alle inwoners van Zwolle. In de praktijk zullen vooral de mensen die (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben daar gebruik van maken.

Financieel
Budget programma 1: € 37 mln in 2020, € 41 mln in 2021, € 45 mln in 2022, € 51 mln in 2023
Geen financiële opgaven in de hervormingsagenda.

Beïnvloedbaar	Niet/ gedeeltelijk beïnvloedbaar
Activiteiten van gesubsidieerde partijen	Effecten coronacrisis
Integraliteit en samenwerking in het aanbod en initiatieven	Burgerinitiatieven, vrijwilligers
	Onderwijs, zorgverzekeraars, werkgevers

Stakeholders
- Inwoners
- Sport-, cultuur- en welzijnspartijen
- Adviesraden
- Vrijwilligersorganisaties
- Afdelingen gemeente
- Zorgaanbieders
- GGD
- Scholen
- Zorgverzekeraars

Raakvlak andere sporen
2: Beschermd wonen (faciliteren activatie en contacten)
3: Jeugd (preventie)
4: Participatie (dagbesteding, maatschappelijke participatie)
5: Wonen (passend wonen)

Hervorming

Probleem:
Onvoldoende integrale blik, visie en sturing op initiatieven en preventie in de sociale basis. Te weinig oog voor en leren van resultaten en wat wel/niet werkt.

Hervormingen:
- Meer samenhang aanbrengen in aanbod, initiatieven en dienstverlening met focus op preventie
- Meer regie door de gemeente om sociale basis toe te rusten op sociale opgaven
- Sturing meer baseren op beschikbare data en feedback partners en inwoners
- Meer versterken bestaande initiatieven voor verhoogde inclusiviteit
- Meer ruimte voor initiatieven uit samenleving en sociaal ondernemerschap

Gewenste resultaten:
- Inwoners vinden (dicht bij huis) benodigde ondersteuning
- Signalen inwoners worden eerder opgepikt en opgepakt, erger voorkomen
- Afname specialistische/ zwaardere zorg
- Langer/eerder zelfredzaam zijn en zelfstandig thuis wonen
- Inclusieve(re) activiteiten, netwerken en wijken

Uitdagingen/risico's:
- Veel stakeholders betrokken, communicatie aandachtspunt
- Loopt door verschillende portefeuilles van wethouders
- Voldoende oog houden voor wat er al is

Gerealiseerd tweede halfjaar 2023

- Integraal zorgakkoord (IZA) vertaald naar regioplannen
- Twee stadsdialogen: Zwolle gezonde stad en Zwolle Armoedevrij!
- De sociale basis is versterkt door:
  - Nieuw beleid op het gebied van basisvaardigheden
  - Nieuwe subsidieregeling voor jeugd- en jongerenwerk onder leiding van vrijwilligers

2 Spoor 1
Sterke Sociale Basis

Ontwikkelingen

Het laatste half jaar is gewerkt aan het verder bouwen aan een sterke sociale basis door dit vanaf 2024 onderdeel te maken van en te borgen in de gemeentelijke begroting. Het versterken van de sociale basis is nu geheel in het reguliere belegd.

Update voortgang

Samen bouwen aan sterke sociale basis

Regionaal is gewerkt aan de vertaalslag van het integraal zorgakkoord naar regioplannen. Hierbij waren ook Zwolse gezondheids- en welzijnspartijen vanuit de sociale basis vertegenwoordigd. Het Regioplan is op 21 december 2023 voorgelegd aan het bestuurlijk overleg van Samen Gezond IJssel-Vecht, waar alle partijen hebben ingestemd met het plan. Regiobeelden en regioplannen (dejuistezorgopdejuisteplek.nl).

Op bestuurlijk niveau is tussen partners dit najaar ook een overleg geweest. Dit keer hebben de bestuurders gesproken over ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, wat hiervan de invloed is op de sociale basis en hoe ze de samenwerking hierbij kunnen verbeteren.
Ook zijn twee stadsdialogen georganiseerd, de stadsdialoog Zwolle Gezonde Stad en de Stadsdialoog Zwolle Armoedevrij!.

Het doel van de stadsdialogen is om samen met inwoners, partners en gemeente te werken aan een armoedevrij Zwolle en aan het makkelijk maken van een gezonde leefstijl voor onze inwoners. Zwolle Armoedevrij! deed dat door het festival Iedereen t€lt te organiseren, Zwolle Gezonde Stad stond in het teken van mentale gezondheid, vooral bij jongeren.
Bij de dialogen staat het delen van kennis, ontwikkelingen, het vergroten van mogelijkheden van ondersteuning voor inwoners en het bevorderen van de onderlinge samenwerking centraal.

Raads)besluiten ter versterking sociale basis

In de tweede helft van 2023 is samen met inwoners en partners gewerkt aan het opstellen van nieuw beleid voor basisvaardigheden. Dit beleid is eind december door raad en college vastgesteld.

De begroting 2024 is vastgesteld met daarin bestedingsvoorstellen voor de € 2 miljoen investeringsruimte voor de sociale basis en de uitwerking van de GALA-regeling.

Ook heeft de raad een nieuwe subsidieregeling voor jeugd- en jongerenwerk onder leiding van vrijwilligers vastgesteld. De uitvoeringsagenda sociale basis voor jeugd is nog in ontwikkeling.

Uitgelicht

Ideeën en meningen verzamelen met de kinderraad
De kinderraad bestaat uit een groep kinderen uit alle delen van Zwolle. Zij verzamelen ideeën, meningen en ervaringen. Hiervoor luisteren ze goed naar de verhalen van andere kinderen. Zo delen de kinderen niet alleen hun mening, maar ook die van bijvoorbeeld klasgenoten of buurkinderen.

De verzamelde informatie gaat uiteindelijk naar het Kindercollege, een gekozen groepje kinderen uit de Kinderraad. Het Kindercollege zorgt ervoor dat de verzamelde ideeën en meningen van de kinderraadsleden omgezet worden in échte plannen en adviezen. Ook is er in hun midden een Kinderburgemeester. Die geeft gezicht aan de rol die kinderparticipatie in onze gemeente speelt.

Meedenken in jouw project?
Ben je in je werk bezig met een thema of vraagstuk waarvoor je graag de mening en ideeën van kinderen wilt raadplegen? Of waarin je kinderen actief wilt laten meedenken? Dat kan! De Zwolse Kinderraad wordt uitgevoerd door Travers Welzijn in opdracht van gemeente Zwolle. Wil je meer weten? Kijk dan op deze pagina van Travers

< Tijdens de installatie van het Zwolse Kindercollege ondertekenden de kindercollegeleden een manifest over kinderparticipatie. Burgemeester Snijders zette hier namens de gemeente zijn handtekening onder.

Relatie met andere sporen

Er is in relatie met andere sporen gewerkt aan het versterken van de sociale basis om langer zelfstandig thuis te kunnen wonen, zoals voor ouderen en mensen die begeleid thuis wonen.

Korte vooruitblik

De raad zal voortaan via de begrotingscyclus met PPN, begroting en jaarverslag over ontwikkelingen in de sociale basis geïnformeerd worden. Ook heeft de sociale basis een belangrijke plaats in de nieuw op te stellen Koers Sociaal Domein 2024-2030.
Qua activiteiten zal de nadruk daarbij eerst liggen op de uitwerking van de regioplannen van het Integraal Zorgakkoord om preventie van zorg in de sociale basis en op de uitvoering van alle activiteiten die in de begroting genoemd zijn.

Spoor 2 **Wmo: Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis**

Spoor 2 **Samenvatting**

Context

Voor wie

Inwoners met psychiatrische dan wel psychosociale problematiek die toezicht en/of begeleiding nodig hebben om mee te kunnen doen in de samenleving

- Op peildatum 12 december 2023 hadden 453 inwoners van Zwolle een indicatie beschermd en/of begeleid wonen, waarvan 288 beschermd wonen (245 ZIN en 43 pgb) en 165 begeleid wonen (129 ZIN en 36 pgb). In de regio IJssel-Vecht waren er in totaal 729 inwoners met een indicatie, waarvan 486 beschermd wonen en 243 begeleid wonen.

Financieel

Budget Regio-IJsselvecht: 42,1 mln
Gerealiseerde besparing in 2019 t/m 2022: 1,4 mln
Meer informatie over de besparingen is in dit hoofdstuk te vinden onder de Actualisatie van de value case.

Beïnvloedbaar	Niet/ gedeeltelijk beïnvloedbaar
Ontwikkelen woonvarianten	Effecten coronacrisis
Ontwikkelen Sterke Sociale Basis	Nieuw verdeelmodel vanaf 2024
Versterken samenwerking	Beschikbaarheid passende woningen

Stakeholders

- Cliënten(vertegenwoordigers)
- Centrale Toegang
- Zorgaanbieders Wmo
- Regiogemeenten
- Lokale toegang/wijkteams
- Zorgverzekeraars/zorgkantoor
- Verwijzers instroom cliënten (Jeugd, GGZ, DJI)
- Toezichthouders

Raakvlak andere sporen

1: Sterke sociale basis (activatie, contacten)
3: Jeugd (overgang jeugdzorg)
4: Participatie (dagbesteding, inkomen en werk)
5: Wonen (beschikbare passende woningen)

Hervorming

Probleem:

Nog te veel te zware en dure zorg te ver weg van thuis, terwijl lichtere vormen voor dezelfde resultaten kunnen zorgen.

Hervormingen:

- Inwoners kunnen langer thuis wonen of eerder weer zelfstandig wonen met passende hulp
- Inrichten lichtere vormen ondersteuning in aansluiting op thuisondersteuning
- Inclusieve wijken en voldoende geschikte woningen
- Werken vanuit totaaloplossing, dus afstemmen op dagbesteding, inkomen en sociale contacten.
- Verleggen financiële verantwoordelijkheid van centrumgemeente naar alle gemeenten uit de regio
- Toewijzing cliënten naar passende zorg

Gewenste resultaten:

- Passende zorg voor de doelgroep
- Match zorgvraag en woonplek
- Geen gedwongen verhuizing
- Inclusieve wijk, goede balans tussen draagkracht en draaglast
- Beheersbare uitgaven

Uitdagingen/risico's:

- Voldoende passende woningen, vooral in de regio
- Stut en steun in de wijk, op peil houden, of versterken van draagkracht

Gerealiseerd tweede halfjaar 2023

- Voorbereiding overname taken van de Centrale toegang (CT) naar het Sociaal Wijkteam
- Gewijzigd Convenant regionale samenwerking beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio IJssel-Vecht 2024 vastgesteld.
- Afronding aanbestedingsproces van Geclusterd Wonen Beschermd Thuis
- Toekenning subsidie voor herstel- en zelfregiecentra, activeringsplekken voor inwoners met een migratieachtergrond en ontmoetingsplekken in de wijk (Sociale activatie en herstel)

3 Spoor 2
Wmo: Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis

Ontwikkelingen

Landelijke ontwikkeling, samen met de regio

In 2023 werd duidelijk dat de doordecentralisatie van beschermd wonen niet doorgaat per 1 januari 2024. De invoering van het woonplaatsbeginsel en het daarbij horende nieuwe financieel verdeelmodel is uitgesteld omdat het Rijk en de gemeenten geconstateerd hebben dat het tijdpad voor invoering van het nieuwe wetsvoorstel te krap is. De nieuwe streefdatum is vooralsnog 1 januari 2025. Ondanks het uitstel gaan we in de regio IJssel-Vecht verder met de voorbereidingen voor deze doordecentralisatie. We benutten de extra tijd om onze regio zo goed mogelijk voor te bereiden op de nieuwe situatie vanaf 1 januari 2025.

Regionale ontwikkelingen

Ontwikkelingen toegang beschermd wonen

De afgelopen maanden zijn in een intensief traject met de acht gemeenten en de GGD stappen gezet om de doordecentralisatie van de toegang beschermd wonen goed te organiseren. Tijdens dit traject zijn nieuwe inzichten ontstaan die gevolgen hebben voor de eerder genomen besluiten. Dit heeft geleid tot nieuwe besluitvorming.
Naast de vijf gemeenten die al eerder hadden besloten om de toegang lokaal te gaan beleggen, hebben ook de overige drie gemeenten besloten om de toegang zelf te gaan organiseren.
Met het oog op het doorlopen van een zorgvuldig proces van overgang van het personeel van GGD IJsselland naar de gemeenten en de gesprekken die daarover moeten plaatsvinden met de Ondernemingsraad en het Lokaal Overleg, blijkt 1 januari 2024 niet haalbaar. Na bestuurlijk overleg wordt 1 april 2024 als ingangsdatum wel haalbaar geacht.
Dit houdt in dat vanaf 1 april 2024 de toegang bij de gemeenten lokaal wordt belegd en er geen Centrale Toegang (CT) bij GGD IJsselland meer is. Wel worden de regionale taken Centrale Wachtlijst en Expertiseteam nog belegd bij GGD IJsselland.
In het tweede halfjaar van 2023 zijn de verdere voorbereidingen getroffen voor de overname van de taken van de CT door het Sociaal Wijkteam (SWT).

Update voortgang

Wachtlijst
Vanuit de wachtlijst zijn geen nieuwe gegevens beschikbaar. Deze gegevens worden in februari 2024 verwacht.

Governance
In de tweede helft van 2023 is het gewijzigde Convenant regionale samenwerking beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio IJssel-Vecht 2024 vastgesteld.
In het tweede helft van 2023 is besloten om vanaf 2025 een centrumregeling als governancestructuur te gaan hanteren voor de regionale samenwerking beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De centrumregeling ligt in het verlengde van de bestaande samenwerking maar kent door de Wet gemeenschappelijke regeling in juridisch opzicht een steviger publiekrechtelijk kader.

Tussenvormen
Het aanbestedingsproces van Geclusterd Wonen Beschermd Thuis in Zwolle is afgerond. Op 1 juli 2023 zijn de nieuwe contracten ingegaan en is gestart met de ontwerpfase. In de ontwerpfase wordt het product Geclusterd Wonen Beschermd Thuis verder uitgewerkt, samen met betrokken partners zoals woningcorporaties, welzijnsorganisaties en de participatieraad. We zetten in op het verbreden/uitbreiden van de diverse pilots die al op dit terrein zijn gestart in Zwolle (voor een overzicht van de nieuwe initiatieven: zie spoor 5 Wonen en zorg) en we ontwikkelen nieuwe projecten die aansluiten bij de vraag van onze inwoners.

Toegang
De keuze is gemaakt (zie ontwikkelingen) om de toegang tot beschermd wonen (en beschermd thuis) vanaf 1 april 2024 lokaal bij het Sociaal Wijkteam (SWT) te beleggen. Hierdoor kan nu gericht worden gewerkt aan het inregelen van SWT om de toegang beschermd wonen/ beschermd thuis per 1 april 2024 over te nemen. Er is een projectleider aangesteld die dit binnen het SWT verder uitwerkt in afstemming met de GGD. Dit traject wordt zorgvuldig, met aandacht voor de personele consequenties, samen met de GGD en de regiogemeenten doorlopen. Op 1 april 2024 zullen verschillende medewerkers van de Centrale Toegang overgenomen worden en aan de slag gaan bij het SWT.

Verbinding met de wijk
Vanuit de subsidieregeling Sociale Activatie en Herstel (SAH) ondersteunen we inwoners met een psychische kwetsbaarheid in de wijk. Deze subsidie is in het najaar van 2023 opengezet. Verschillende organisaties hebben hier een plan voor ingediend. Vanaf 1 januari 2024 krijgen de gegunde partijen een subsidie voor de komende 3 jaar voor het uitvoeren van activiteiten voor de doelgroep. Hierbij valt te denken aan de herstel en zelfregiecentra, activeringsplekken voor inwoners met een migratieachtergrond en ontmoetingsplekken.

Korte vooruitblik
Regionaal blijven we werken aan de doorontwikkeling van de toegang en zorgen we voor een goede lokale implementatie vanaf 1 april 2024.
Daarnaast werken we blijvend aan de governance vanaf 2025. Dit wordt gezamenlijk opgepakt met de beleidsadviseurs uit de regio IJssel-Vecht in verschillende werkgroepen.

Begin 2024 verwachten we een nieuwe analyse van de wachtlijst. Met de doordecentralisatie in het vooruitzicht wordt die het komende jaar gebruikt om te kijken hoe we met de (regionale) wachtlijst voor beschermd wonen willen omgaan. We kijken hiernaar in samenhang met de beweging naar beschermd thuis en de vraag waar we deze wachtlijst in de toekomst willen beleggen.

Daarnaast blijven we samen met onze partners werken aan de doorontwikkeling van beschermd thuis in Zwolle.

Spoor 3 **Jeugd: Herstel in het gewone leven**

Spoor 3 **Samenvatting**

Context

Voor wie
Focus op kwetsbare gezinnen en jongeren.
Aantal jeugdigen met jeugdhulp: jaarlijks ongeveer 3.250
Waarvan jeugdhulp met verblijf: ongeveer 500 (in 2023)

Financieel
Budget 2023: ca. € 50 mln.
Gerealiseerde besparing 2020 t/m 2022: € 1,9 mln
Nog te realiseren in 2023: € 0,2 mln

Beïnvloedbaar	Niet/ gedeeltelijk beïnvloedbaar
Inrichten preventie	Effecten coronacrisis
Samenwerking SWT- contract-management-beleid-zorgaanbieders	Verwijzing door GI's en huisartsen
Lokale budgetten	Inkoopmodel RSJ
Budget en maatregelen Rijk	

Stakeholders
- Jeugdigen en opvoeders
- Sociale wijkteams
- (Huis)artsen
- Welzijnsorganisaties
- Onderwijs
- Kinderopvang
- Jeugdhulpaanbieders
- Jeugdbescherming en -reclassering
- Veilig Thuis
- Regiogemeenten
- Regionaal Serviceteam Jeugd
- Rijk

Raakvlak andere sporen
1: Sterke sociale basis (activatie, contacten)
2: Beschermd wonen (overgang jeugdzorg)
4: Participatie (dagbesteding, opleiding en werk)
5: Wonen (beschikbare passende woningen)
6: Één gezin, één plan

Hervorming

Probleem:
Gezinnen vinden (eenvoudige) ondersteuning nog te laat. Via huisartsen en scholen nog te vaak/ makkelijk verwijzing naar zwaardere jeugdhulp. Aanbod is vaak nog leidend in plaats van de vraag en context.

Hervormingen:
- Meer oplossingen dichtbij: thuis op school en in de wijk
- Normaliseren opvoedingsuitdagingen: het gewone leven en veerkracht van jeugdigen en ouders zijn het vertrekpunt
- Breed kijken naar systeem voor structurele oplossingen
- Van aanbod- en productgericht werken naar vraag- en resultaatgerichte oplossingen

Gewenste resultaten:
- Minder schooluitval en meer participatie
- Eerder passende hulp beschikbaar, mede door passende verwijzing
- Afname zware zorg waar mogelijk
- Duurzamere effecten van de hulp door betere aansluiting bij dagelijks leven

Uitdagingen/risico's:
- Beperkte invloed op regio
- Beperkte invloed op verwijzers, terwijl gemeente wel verplicht de rekening van de toegewezen zorg betaalt
- Belang en effecten en resultaten van preventie zijn niet makkelijk aantoonbaar

Gerealiseerd eerst halfjaar 2023

- In de Proeftuin jeugd zijn nog eens 98 casussen opgepakt in de proeftuin waar in de meeste gevallen andersoortige oplossingen zijn gevonden (vorige periode in totaal 82 casussen)
- Besloten dat Relatie- en Scheidingsteam wordt voortgezet met structurele bekostiging
- Door bemiddeling blijft Parentshouse toegankelijk met tijdelijk huurcontract
- Scholen hebben eigen inzet en preventie op dyslexie verder ontwikkeld.

4 Spoor 3
Jeugd halfjaarrapportage tweede helft 2023

Ontwikkelingen

In 2023 hebben we onder meer in de proeftuin Samenspel in de wijk, gefocust op twee bewegingen: naar nul uithuisplaatsingen (waar we ook regionaal de krachten voor bundelen) en het versterken van de eigen inzet van het Sociaal Wijkteam, zodat de hulp effectiever en dichter bij het gezin wordt ingezet: thuis, op school en in de wijk. We zien in onze data dat ons beleid vruchten afwerpt. Door de brede, systemische werkwijze die we in de proeftuin Samenspel in de wijk ontwikkelen, weten we steeds vaker goede ambulante oplossingen in te zetten. Daardoor daalt het aantal verwijzingen naar jeugdhulp met verblijf structureel. Ook daalt door deze werkwijze inmiddels het totaal aantal jeugdigen dat jeugdzorg ontvangt. Deze beweging betekent ook dat we soms intensieve, ambulante hulp inzetten die duurder is dan bijvoorbeeld een gesloten plaatsing, maar die wel beter aansluit bij de hulpvraag en een beter resultaat voor de inwoner oplevert. Bovendien daalt zo op de langere termijn de kans op een beroep op andere maatschappelijke voorzieningen.

Update voortgang

Preventie

Samen voor een stevige basis

In de tweede helft van 2023 zijn gesprekken gevoerd met de ondersteuningsteams (OT's) en directies van basisscholen in de stadsdelen Zuid en West. Op grond hiervan wordt met de OT's gewerkt aan verdere ontwikkeling van een systeemgerichte aanpak zoals in de proeftuin jeugd Samenspel in de wijk.

Voor het programma Samen voor een stevige basis evalueren we de resultaten in juni 2024. Op basis van de evaluatie besluiten schoolbesturen en gemeente of en hoe ze verder gaan met dit programma.

Uitgelicht: Andere werkwijze Talentstad Praktijkonderwijs

Jongerenwerkers worden actief betrokken in de schoolomgeving van Talentstad Pro. Vragen van leerlingen worden gezien als collectieve vraagstukken met collectieve oplossingen. Die oplossingen worden vaak gevonden in het jongerenwerk of door eigen inzet van het Sociaal Wijkteam.
Meer jongeren hebben daardoor ook toegang tot jongerenwerk, terwijl ze dat zelf niet snel zouden opzoeken. Jongerenwerk versterkt de pedagogische omgeving binnen school en helpt zo samen met professionals van het Sociaal Wijkteam om veel individuele jeugdhulptrajecten te voorkomen.

Toegang

Sterk ouderschap, scheiden zonder schade

In Zwolle werken we aan het voorkomen van complexe scheidingen, zodat kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Belangrijk instrument hiervoor is het Relatie- en Scheidingsteam dat in september 2021 is gestart als pilot in twee stadsdelen. Deze pilot is positief geëvalueerd. Dit najaar 2023 heeft de gemeenteraad besloten om de ontwikkelde werkwijze stadsbreed uit te rollen met structurele middelen.

Parentshouse

De nieuwe Wet vaste huurcontracten schaft het gebruik van tijdelijke huurcontracten af. Dat was een zorgelijke situatie voor wat betreft het voortbestaan van het Zwolse Parentshouse, waarbij ouders een jaar de tijd krijgen om hun scheiding te regelen of hun relatieproblemen aan te pakken. Na landelijke lobby is besloten om voor bepaalde situaties onder strenge voorwaarden en voor specifieke groepen toch tijdelijke huurcontracten af te sluiten. 'Woningzoekenden met minderjarige kinderen waarvan de relatie met de andere ouder van die kinderen is geëindigd en die in de buurt van hun kinderen willen blijven wonen' zijn als specifieke uitzonderingsgroep benoemd. Voor deze groep blijft een tijdelijk huurcontract mogelijk. Dat is goed nieuws voor ons Parentshouse, want daarmee kunnen we dit initiatief voorzetten in het belang van ouders en kinderen.

Dyslexie

In de tweede helft van 2023 zijn de scholen gestart met de verdere uitwerking van de eigen inzet op preventie en ondersteuning bij dyslexie. De scholen zien kansen om - naast versterken preventie in lees- en spellingonderwijs - niet alleen in te zetten op extra ondersteuning op niveau 3, maar juist ook naar versterking van de ondersteuning op niveaus 1 en 2. Daarmee is een veranderbeweging met en in de scholen in gang gezet waardoor we onnodig beroep op dyslexiezorg voorkomen. Zo blijft die beschikbaar voor leerlingen die dit echt nodig hebben. Er is een start gemaakt met de evaluatie van de proeftuin die in het tweede kwartaal 2024 beschikbaar komt. Die vormt de basis voor besluiten over een vervolg op de proeftuin dyslexie. Op basis van de huidige cijfers is de beoogde besparing gehaald. Meer hierover in de financiële paragraaf.

Proeftuin Jeugd: Samenspel in de wijk

Vanaf september 2022 zijn we in de proeftuin in de stadsdelen Zuid en West aan de slag met casuïstiek. In totaal zijn tot en met eind 2023 ruim 180 casussen opgepakt. Daarmee is het aantal casussen dat met een systemische blik wordt bekeken flink toegenomen. Dat komt mede doordat er meer in kleine groepen wordt geleerd. Het betreft deels nieuwe vragen (zowel licht als complex) en deels bestaande casuïstiek waar nu met een meer systemische blik naar gekeken wordt.

Het aantal betrokken partners bij casussen is in de tweede helft van dit jaar toegenomen naar ruim 100. In deze periode is ook veel meer samen met partners geleerd. Het resultaat is de afname van de inzet van specialistische jeugdhulptrajecten in Zuid en West en de toename van eigen inzet door het SWT en collectieve oplossingen in de sociale basis, zoals bij jongerenwerk. Over de periode van de start van de proeftuin tot en met 1 juli 2023 is een tussenevaluatie opgesteld die afgelopen najaar is ontvangen door de raad.

Passende jeugdhulp

Sturingsinformatie Jeugd

In het project Verbetering sturing en sturingsinformatie jeugdzorg hebben we een dashboard jeugdzorg gebouwd dat we steeds verder ontwikkelen. In 2023 hebben we ook de eigen hulpverlenende inzet van het Sociaal Wijkteam opgenomen in het dashboard. Het dashboard geeft ons een beter en actueel zicht op de inzet van jeugdzorg. En met behulp van het dashboard focussen we op twee essentiële bewegingen:

- Naar NUL uithuisplaatsingen
- Sneller hulp dichtbij (met behulp van inzet sociale basis en Sociaal Wijkteam)

Afwegingskader Jeugdhulp

In de proeftuin Samenspel in de wijk hebben we geleerd op een andere manier te werken. We leerden daarbij ook dat het sturen op een afwegingskader voor jeugdhulp het risico heeft een te statisch instrument op te leveren voor de afwegingen die gemaakt worden in de dynamische context van een ondersteuningsvraag. Niet het aanbod maar de specifieke situatie en hulpvraag van de inwoner moeten centraal staan. Het Sociaal Wijkteam werkt steeds meer contextueel en systemisch. Deze manier van kijken en werken wordt gebruikt in de proeftuin Samenspel in de wijk en bij het Relatie- en Scheidingsteam, maar wordt ook steeds breder in de organisatie gehanteerd.
Medewerkers kijken daarbij niet alleen naar een individu (hulpvrager), maar meer naar de context en de onderlinge interactie binnen systemen en relaties. Met een systemische verklarende analyse wordt dit in beeld gebracht en komen medewerkers tot de kern, krijgen inzicht in onderliggende factoren die patronen in stand houden (en wat nodig is om deze te veranderen) en kunnen beter toewerken naar een gezamenlijk gedragen plan.

Korte vooruitblik

In 2024 gaan we verder met de ontwikkeling van een Zwols sturingsmodel jeugdzorg, waarin we onder meer met behulp van ons dashboard in gesprek gaan met jeugdhulpaanbieders over de noodzakelijke transformatie en hun rol daarin.
Om de ontwikkelingen van de proeftuin Samenspel in de wijk te ondersteunen en de uitvoering een actueel en scherper kader te geven, bereiden we een gewijzigde Verordening jeugdhulp voor. Daarin nemen we explicieter op wat jeugdhulp is, wat de eigen verantwoordelijkheid van ouders is en welke afweging daarbij hoort. Tevens bakenen we daarin scherper af met Passend Onderwijs, Wmo, Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg. We verwachten dit voorstel in mei 2024 aan de gemeenteraad voor te leggen.

Ter voorbereiding op de implementatie van de Hervormingsagenda Jeugd heeft de VNG een implementatieplan opgesteld. In het voorjaar van 2024 brengen de VNG en het Rijk met een 'startfoto' in beeld hoe de afspraken in de Hervormingsagenda per regio zijn uit te voeren en wat regio's daarbij van elkaar kunnen leren.

De proeftuin Samenspel in de wijk loopt door tot en met eind maart 2024. In het tweede kwartaal van 2024 wordt de eindevaluatie afgerond en aangeboden aan de raad.
Het voorstel voor deze gewijzigde verordening sturen we in het najaar van 2023 – na advisering door de Participatieraad – aan de gemeenteraad.

In het najaar zal de VNG met een implementatieplan komen en een uitvoeringstoets rondom de Hervormingsagenda Jeugd. Daarnaast gaat de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) gemeenten ondersteunen bij het maken van een regionale inventarisatie ('startfoto'). De Hervormingsagenda Jeugd gaat ook breder dan alleen het jeugddomein.

Spoor 4 **Participatie: Het potentieel verzilveren**

Spoor 4 **Samenvatting**

Context

Voor wie
Kwetsbare inwoners voor wie extra inspanning nodig is om op de arbeidsmarkt te komen.

Financieel
Financiële opbrengsten of besparingen vallen niet binnen het kader van de hervormingsagenda.

Beïnvloedbaar	Niet/ gedeeltelijk beïnvloedbaar
Uitvoering: IO, Tiem, SWT, Rmc en RBZ	Effecten coronacrisis
Aansturing betaalde partners	Werkgevers en opleiders
Versterken samenwerking	Ontwikkelingen economie en arbeidsmarkt

Stakeholders
- Tiem
- Werkgevers, onderwijs en andere publiek-private partners
- Inkomensondersteuning
- Sociaal wijkteam
- Partijen Sterke sociale basis

Raakvlak andere sporen
1: Sterke sociale basis (activatie, netwerk)
2: Beschermd wonen (randvoorwaarde Beschermd thuis)
3: Jeugd (daginvulling, opleiding, werk)

Hervorming

Probleem:
Het potentieel van inwoners die langs de kant staan zonder werk wordt nog onvoldoende gezien en verzilverd.

Hervormingen:
- Meer regie voor de inwoner
- Integrale toegang (niet per se fysiek): vanuit dezelfde visie ondersteunen en verwijzen
- Bieden divers aanbod laagdrempelige werkplekken
- Meer denken vanuit de totaaloplossing (creatief denken en soms afwijken van de regels)

Gewenste resultaten:
- Soepele overgang tussen school en werk
- Stappen zetten met helderheid over financiële impact, stapje terug ook mogelijk.
- Werkplekken die passen bij behoefte inwoner

Uitdagingen/risico's:
- Krapte op de arbeidsmarkt (dit is ook een kans)
- Werken vanuit dezelfde visie
- Zorgen dat inwoner geen last heeft van de achterliggende verschillende wetten en regelingen
- Geschotte budgetten

Gerealiseerd tweede halfjaar 2023

- Evaluatie Startbaan: werkzame elementen kunnen benut worden
- Voortzetting programma Duurzame inzetbaarheid en Vitaliteit
- Een nieuwe Jouw route in de wijk georganiseerd

5 Spoor 4 Participatie

Ontwikkelingen

Ook in de eerste helft van 2023 zien we krapte in personeel op de arbeidsmarkt. Dat zal de komende jaren aanhouden. Dit merken we nog steeds in de tekorten in de uitvoering van ondersteuning, zoals bij leerlingenvervoer en huishoudelijke hulp. Daarnaast staan ook grote opgaven onder druk, zoals de energietransitie.
De mensen die instromen in de bijstand kennen meer en/of grotere problemen, wat hen kan belemmeren in deelname aan het arbeidsproces. Het grootste deel van het bijstandsvolume wordt gevormd door mensen die langdurig bijstandsafhankelijk zijn. Vanaf de eerste helft van 2023 zien we een toename van het bijstandsvolume die licht door blijft stijgen in de tweede helft:

Stand	juli 2021	dec 2021	juli 2022	dec 2022	juli 2023	dec 2023
Aantal dossiers	3.727	3.619	3.585	3.541	3.586	3.611
Dossierstijging van:	113	-108	-34	-44	45	25

De in 2021 en 2022 ingezette daling is daarmee gestopt. De complexiteit van problematiek van de meeste inwoners in de bijstand is (nog) te groot om uit te stromen naar werk of opleiding.

Het aantal mensen dat gebruik maakt van de WW is gedaald:

Aantal mensen met WW	december 2023	daling tov juli 2023
Regio Zwolle	4.283	5,2 % (4.073)
Nederland	160.780	5,8 % (154.967)

Bron: Regionale maandcijfers arbeidsmarktinformatie

Update voortgang

In dit spoor stimuleren wij de uitstroom van mensen die al langer in de bijstand zitten met de volgende projecten.

Laagdrempelige werkplekken

Hier toetsen we in de praktijk of met het bieden van laagdrempelige werkplekken de overgang naar betaalde arbeid verbetert voor Zwollenaren die twee jaar of langer afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. De plekken zijn laagdrempelig omdat er minder eisen aan deelnemers worden gesteld dan bij het huidige aanbod op de arbeidsmarkt en het gaat om passend werk. Zo stimuleren we een grotere uitstroom naar betaald werk. We hebben twee concepten voor laagdrempelige werkplekken in uitvoering.

A. Uitkering inzetten als loon

De Startbaan is een van de instrumenten om bijstandsgerechtigden naar betaalde arbeid te helpen. Het is voor kandidaten die intrinsiek gemotiveerd zijn om te werken, maar dat via normale sollicitatieprocedures niet voor elkaar krijgen.
In de zomer van 2021 is de werving van kandidaten voor deze nieuwe uitvoeringspraktijk in samenwerking met Werkcoöperatie de Middencirkel gestart.
De beschikbare 30 startbanen zijn opgehaald bij lokale werkgevers en bedoeld voor werkzoekenden die 2 jaar of langer in de bijstand zitten. Kenmerkend voor deze banen is dat de kandidaten niet hoeven te solliciteren. Er hoeft geen sollicitatiebrief te worden geschreven en geen cv te worden overhandigd. Er hoeven ook geen gesprekken te worden gevoerd. Als het de kandidaat een leuke baan lijkt en hij denkt het te kunnen, dan kan hij aan de slag. Het enige dat wordt uitgevraagd is naam, contactgegevens en BSN (voor de bijstandscheck).
De kandidaten komen na een oriëntatiefase van maximaal 1 maand in dienst bij Tiem of bij De Middencirkel en worden vervolgens ingeleend door de deelnemende werkgevers.

In juli is een evaluatie uitgevoerd. In totaal hebben 118 mensen zich aangemeld. Dat is een heel bescheiden aantal als je kijkt naar het aantal brieven dat is verstuurd, namelijk 2900. Zoals we de vorige keer al meldden zijn 13 kandidaten actief werkzaam binnen een overeenkomst. Van de aangemelde kandidaten die niet actief zijn binnen een Startbaan, heeft een aantal toch een succes behaald:

- 19 mensen zijn na aanmelding uitgestroomd naar regulier werk en;
- 10 kandidaten zijn actief geworden in een ander traject van Tiem of bij een partner.

Een algemene conclusie is dat de inspanningen en kosten voor de Startbaan in deze opzet - waarbij een grote groep deelnemers beoogd werd - niet in verhouding staan tot de resultaten. Op individueel niveau zien we wel positieve resultaten. Ook is een aantal elementen uit deze praktijk succesvol gebleken:

- Meer werkgevers dan gedacht bleken bereid om op deze manier een baan aan te bieden. Ondanks het uitblijven van voldoende aanmeldingen door kandidaten, bleven zij in de afgelopen periode geduldig en betrokken;

- De deelnemers waardeerden de intensieve begeleiding en de coaching en hadden dit ook echt nodig;
- Ook is de samenwerking tussen Tiem en de Werkcoöperatie De Middencirkel goed verlopen;
- Het ontzorgen van de werkgever door het werkgeverschap in eerste instantie elders te organiseren (bij Tiem en de Werk coöperatie), is een helpend instrument;
- Laagdrempelige toegang tot een baan (geen sollicitatieprocedure e.d.) versnelt de stap naar werk voor deze doelgroep;
- Door snel te schakelen met Inkomensondersteuning, hebben we kandidaten financiële zekerheid geboden. Je wordt niet 'gestraft' als het toch niet goed lukt.

Enkele aandachtspunten die uit de evaluatie komen:
- Het uitnodigen kan gerichter door beschikbare data beter te benutten;
- Het blijkt niet makkelijk om mensen intrinsiek te motiveren voor een betaalde baan;
- Andere problemen in het leven van kandidaten staan deelname in de weg, zoals problemen in de thuissituatie, het kunnen regelen van kinderopvang, financiële onzekerheid, onvoldoende fysieke en mentale gezondheid, lage belastbaarheid;
- Het ook na koppeling met een inlenende werkgever terugtrekken van kandidaten geeft onzekerheid voor de betrokken werkgevers. Mensen besloten bijvoorbeeld toch te gaan studeren, zijn ineens helemaal niet meer bereikbaar of vinden de verdiensten toch te laag.

Het vraagt verdieping van de evaluatie om die lessen te destilleren. U wordt als raad in de eerste helft van 2024 verder over de Startbaan en de bijbehorende lessen geïnformeerd.

B. Sociale Coöperatie
Dit is een collectief van bijstandsgerechtigden die langdurig (meer dan 2 jaar) langs de kant staan en via de Sociale Coöperatie rust en ruimte krijgen om ondernemerschap uit te proberen. Het kan als voortraject dienen voor het traject Parttime Ondernemen (Regionaal bureau Zelfstandigen).

Met het aflopen van de financiering van de Sociale Coöperatie hebben de initiatiefnemers een aanvraag voor de subsidieregeling Sociale Activatie en Herstel gedaan. Daarmee is de experimenteerfase afgerond en wordt het project dus beoordeeld in de reguliere Subsidieregeling.

In december is deze aanvraag afgewezen. Andere activiteiten pasten beter binnen de regeling. Dat betekent dat er vanuit de gemeente geen vervolgfinanciering beschikbaar is. Het is nu aan de initiatiefnemers om de volgende stap te bepalen.

Impuls dienstverlening
Aanvullend is in de eerste helft van 2023 een impuls gegeven aan de dienstverlening gericht op re-integratie. Deze impuls is voor het grootste deel gefinancierd met tijdelijke rijksgelden. Hieronder een opsomming van de verschillende interventies die een impuls hebben gegeven.

Programma Duurzame Inzetbaarheid en Vitaliteit
Sportservice Zwolle en Tiem voeren een meerjarig programma uit gericht op duurzame inzetbaarheid en vitaliteit van medewerkers van Tiem én mensen die nog in de bijstand zitten. Het doel is om de vitaliteit te verbeteren en mensen letterlijk 'werkfit' te maken.

Dit programma zet in op verschillende plekken:
- Bij Tiem zelf met bijvoorbeeld kookworkshop en de beweegruimte waar mensen individueel kunnen sporten;
- Bij de sociale werkplaats;
- In de wijken.

Bij de sociale werkplaats en in de wijken worden mensen begeleid in een 3-maandelijks beweegprogramma dat toewerkt naar zelfstandig sporten. Van de mensen die daaraan deelnemen lukt het meer dan de helft om daarna ook zelfstandig te blijven sporten. Ze kunnen daarbij gebruikmaken van het structurele aanbod van Sportservice in de wijk.
Via de groepen die in de wijken georganiseerd worden, komt Tiem ook laagdrempelig in contact met deelnemers die anders moeilijk te bereiken zijn.

Dit traject loopt nog door tot en met halverwege 2024. Dan wordt geëvalueerd en besloten of het voortgang krijgt.

Gebiedsgerichte interventies
Op 31 oktober was weer een Jouw route de wijk. Daarin wordt kandidaten gevraagd wat nodig is om te kunnen werken. Ter plekke waren professionals van het Sociaal Wijkteam, de afdeling Inkomensondersteuning en Tiem, zodat een kandidaat met een integraal plan aan de slag kon.

Korte vooruitblik

In het komende half jaar verwachten we:
- Voortzetting van het beweegprogramma Tiem en Sportservice en een evaluatie daarvan;
- Expliciteren van de lessen van de Startbaan met bijbehorende conclusies. De raad wordt hierover apart geïnformeerd.

Spoor 5 **Wonen en zorg**

Spoor 5 **Samenvatting**

Context

Voor wie
- Ouderen die ondersteuning nodig hebben bij langer zelfstandig/ passend wonen
- Inwoners die vanwege een beperking een aangepaste woning nodig hebben
- Jongeren die ondersteuning nodig hebben om zelfstandig te wonen
- Inwoners die vanuit Beschermd Wonen kunnen doorstromen naar een vorm van zelfstandig wonen
- Inwoners die passende ondersteuning nodig hebben in betaalbare woningen

Financieel
Het programma wonen en zorg heeft budget voor capaciteitsinzet en onderzoek. Budget voor innovaties wordt zoveel mogelijk verkregen door aanvragen te doen op rijksmiddelen zoals de regeling Huisvesting Aandachtsgroepen.

Beïnvloedbaar	Niet/gedeeltelijk beïnvloedbaar
Prestatie-afspraken woningcorporaties en huurdersraden	Economische ontwikkelingen
Systeem toewijzen (zorg)woningen (beperkter in vrije sector)	Krapte op woningmarkt

Stakeholders
- Cliënten(vertegenwoordigers)
- Woningcorporaties
- Regiogemeenten
- Zorgkantoor
- Zorgverzekeraar
- Zorg- en welzijnsaanbieders
- Projectontwikkelaars

Raakvlak andere sporen
1: Sterke sociale basis (Inclusieve wijken en betaalbare woningen)
2: Beschermd Wonen (beweging Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis)
3: Jeugd (betaalbare huisvesting voor niet-studerende jongeren)

Hervorming

Probleem:
Door een tekort aan betaalbare, geschikte woningen en/of woon(zorg)vormen worden duurdere zorgvormen ingezet (waarin wonen en zorg zijn gecombineerd) of zijn duurdere woningaanpassingen noodzakelijk.

Hervormingen:
- Integreren wonen, zorg en welzijn
- Beweging richting inclusieve wijken
- Meer aandacht voor toekomstbestendige woningen en woonvormen
- Diversiteit aan woonvarianten
- Integrale gebiedsaanpak
- Toegankelijke fysieke omgeving
- Vitaal en waardig ouder worden
- Meer maatwerk

Gewenste resultaten:
- Inwoners kunnen in alle fasen van hun leven zo veel mogelijk zelfstandig/passend wonen
- Meer levensloopbestendige woningen
- Meer inclusieve en toegankelijke wijken
- Balans zorgvraag en zorgaanbod in de regio. Evenwichtiger spreiding.

Uitdagingen/risico's:
- Impact ambulantisering voor de buurt
- Invloed regie op commerciële partijen

Gerealiseerd tweede halfjaar 2023

- Verkenning Kamers met Aandacht afgerond: start per 1/1/2024
- Succesvol community festival op 6 oktober
- Voorbereiding afgerond geclusterd beschermd thuis wonen in de Tippe
- Toezegging SWZ 13 appartementen voor geclusterd beschermd thuis wonen in Zwolle-Zuid
- Vaststelling opgavegericht werken inwonersinitiatieven wonen en zorg

6 Spoor 5 Wonen en zorg

Ontwikkelingen

Het programma Wonen en zorg is in 2021 door de raad vastgesteld. In het programma Wonen en zorg zijn de volgende programmalijnen uitgewerkt:
- Vitale, solidaire en gezonde stadsdelen
- Voldoende geschikte woningen
- Passende zorg en ondersteuning

De activiteiten in dit spoor van de Hervormingsagenda overlappen met het programma Wonen en zorg. Het programma Wonen en zorg nadert een afronding eind 2024. Borging van spoor 5 en het programma zal plaatsvinden in de staande organisatie.

Onder regie van de provincie Overijssel is in het afgelopen half jaar het proces opgestart om te komen tot regionale woonzorgvisie West Overijssel. Deze regionale woonzorgvisie en het Voorstel afsprakenkader Ouderenhuisvesting zullen in februari 2024 worden voorgelegd aan de bestuurders (wethouders Wonen en Zorg/Sociaal Domein). Vanwege de landelijke planning (Woondeals) heeft het komen tot afspraken over ouderenhuisvesting nu prioriteit, maar de andere opgave om te komen tot afspraken voor huisvesting van aandachtsgroepen blijft doorgaan. Het eerste half jaar van 2024 zal dan ook in het teken staan van het verkennen van de mogelijkheden tot regionaal afgestemde urgentieregelingen. Naar aanleiding van het laatste bestuurlijke overleg wonen (13 oktober 2023) is hiervoor inmiddels een ambtelijk werkgroep gestart om een opdracht te formuleren voor het uitvoeren van een analyse naar draagvlak en haalbaarheid van een regionale urgentieregeling West-Overijssel. Planning is om hier in het eerste kwartaal van 2024 mee te starten.

Update voortgang

Voldoende geschikte woningen in het kader van Vitale gezonde solidaire stadsdelen

Uitstroom beschermd wonen en maatschappelijke opvang
Naar aanleiding van het onderzoek naar de uitstroom Beschermd Wonen en Maatschappelijke Ontwikkeling en het rapport In Zwolle kan het, zijn tien aanbevelingen benoemd. Hiervan zijn door het programma WWZ038, waar een groot aantal partijen samenwerkt aan het scheiden van wonen en zorg, de volgende drie punten als meest urgent aangewezen en opgepakt. Hieronder de voortgang op deze punten.

1. Kies voor de bepaling van de huisvestingsopgave voor een onderbouwde aanname
Voor de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis wonen zijn de komende 7 jaar 40 plekken per jaar nodig. Dit is meegenomen in de prestatieafspraken met de woningcorporaties. Op dit moment zijn er 31 geclusterde plekken gerealiseerd en 49 geclusterde plekken gepland. In de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis zijn daarnaast nog diverse andere plekken gerealiseerd in projecten als Goeie Buur, Housing First Jongeren en Wooncoach 2.0.
Ook voor de transformatie van De Herberg is een aantal plekken in de wijk nodig, namelijk 30 voor de komende 10 jaar. Hiervan zijn er 4 gerealiseerd in de vorm van een opvang in de wijk voor economisch dakloze mensen. Ook is gestart met Onder de Pannen in 2023. Er zijn inmiddels 3 deelnemers. Het Vriendenhuis voor langdurig dakloze mensen zal openen per 1 januari 2024. In het Vriendenhuis kunnen 3 langdurig dakloze mensen wonen, die nu verblijven in De Herberg.

2. Thuis in de wijk: oog voor de brede context
Succesvol zelfstandig wonen gaat over meer domeinen dan alleen een dak boven je hoofd. Het is belangrijk hierbij de verbinding te maken tussen wonen, zorg, daginvulling, inkomen en leefomgeving. Dit is een continu uitgangspunt dat we meenemen bij het realiseren van vernieuwende woonzorgconcepten. Een voorbeeld daarvan is de voorbereiding van het realiseren van woonzorgleerwerkprojecten, waarbij jongeren een werk-leertraject volgen en een huurcontract krijgen. Een van deze projecten zal begin 2024 leiden tot een

samenwerkingsovereenkomst tussen woningcorporatie Openbaar Belang, Lenferink Schildersbedrijf en de gemeente Zwolle.
Ook is de integrale benadering het uitgangspunt bij het maken van concrete prestatieafspraken tussen gemeente, corporaties en huurdersverenigingen.
In de aanbestedingsstrategie geclusterd beschermd thuis wonen zijn deze uitgangspunten prominent benoemd en maakten zij onderdeel uit van de selectiecriteria.
Werkgroep Concilium-WWZ038 heeft een manifest vastgesteld Samen werken aan goed wonen voor ouderen. Daarin zijn diverse acties opgenomen om nog meer woningen voor senioren te realiseren, nog meer doorstroom te realiseren en het bewustzijn te vergroten over woonbehoeften van Zwollenaren op latere leeftijd.

3. Kies concrete projecten en experimenteer met andere financiering voor wijkgerichte samenwerking
We verkennen de mogelijkheden van gebiedsgericht werken, waarbij wijkgerichte budgetten mogelijk een uitkomst zijn. De inzichten uit Door de Aa-landen, waarin een groep inwoners en professionals samen aan de slag zijn gegaan rondom thema's die leven in de wijk, zoals het creëren van mogelijkheden om elkaar te ontmoeten, zijn gedeeld met het Veranderteam Gebiedsgericht werken van de gemeente Zwolle.

Toegankelijke aangepaste woningen voor ouderen
Er is onderzoek gedaan naar de huisvestingsbehoefte (kwantitatief en kwalitatief) voor senioren. Deze huisvestingsbehoefte is vertaald naar een actieplan seniorenhuisvesting.
Het actieplan gaat niet alleen over huisvesting van senioren, maar is breder opgesteld en behelst 4 lijnen:
- Programmering
- Doorstroming
- Sociale basis en preventie
- Maatwerk ondersteuning en zorg

Per lijn zijn diverse acties opgesteld. Het plan is in juli 2023 vastgesteld door het college. In het tweede halfjaar van 2023 is een projectleider aangesteld om te coördineren dat het actieplan uitgevoerd wordt.

Wmo-woningen
Met de woningcorporaties is overeengekomen om met ingang van 1 februari 2024 een pilot te starten voor een specifieke groep mensen van de wachtlijst. Dit houdt in dat de inwoners zelf kunnen reageren op woningen die in de woningzoeker gepubliceerd worden. Het gaat om de groep inwoners op de lijst die een eengezinswoning met traplift nodig hebben, een gelijkvloerse woning begane grond of bereikbaar met lift, een woning in een meer prikkelarme woonomgeving of een woning die in basis meer prikkelarm is. De pilot duurt een jaar.

Huisvesting voor niet studerende jongeren
Betaalbare huisvesting voor niet-studerende jongeren is een urgent complex vraagstuk. Gezamenlijk met de corporaties worden nieuwe initiatieven ontwikkeld. Ook in de gebiedsontwikkelingen wordt deze opgave waar mogelijk ingebracht.
Om op grotere schaal betaalbare woningen voor deze doelgroep te realiseren, wordt gezamenlijk met woningcorporaties verkend hoe extra woningen voor jongeren beschikbaar gesteld kunnen worden in de huidige woningvoorraad en mogelijk in nieuwbouw. In de jaarschijf 2023 is opgenomen dat voor specifieke doelgroepen de corporaties ook niet-zelfstandige woonruimte wil verhuren. Dit was lange tijd niet mogelijk in Zwolle. In de praktijk heeft dit nog niet geleid tot concrete projecten. In de meerjarige prestatieafspraken voor 2024-2028 is hier extra aandacht voor.

Naast de initiatieven die al zijn gerealiseerd voor jongeren zoals Community 2.0 en Betje Wolffstraat, is er een nieuw geclusterd beschermd thuis project ontwikkeld, 'Oosterenk 2.0', waarvan de planning is dat dit wordt opgeleverd in oktober 2024. Op De Oosterenk kunnen 10 jongeren tot 23 jaar wonen, samen met vijf jongeren zonder ondersteuningsvraag. De jongeren hebben een ondersteuningsvraag op het gebied van autisme en/of genderdiversiteit.

De pilot Wooncoach van Openbaar Belang en MEE is geëvalueerd. Dit heeft geleid tot de Wooncoach 2.0. Er zijn op basis van het geleerde aanpassingen gedaan in de toeleiding en screening. Daarnaast is de doelgroep uitgebreid met zittende huurders van Openbaar Belang. Openbaar Belang is ook co-financier van de Wooncoach 2.0. De eerste 8 bewoners wonen inmiddels via deze nieuwe pilot. Dit zijn allen nieuwe huurders. Er zijn nog geen zittende huurders aangemeld door Openbaar belang.

Flexwonen

Op ten minste zes locaties in de stad worden flexwoningen gerealiseerd. Op deze locaties worden o.a. statushouders gehuisvest. Daarnaast wordt gekeken welke andere aandachtsgroepen hier kunnen wonen. Dat heeft geleid tot een geclusterd beschermd thuiswoonzorgproject op De Oosterenk. Ook wordt in het voormalige Ito-gebouw een woonzorgconcept gerealiseerd voor een Wlz-doelgroep (Wet langdurige zorg).

Passende zorg & ondersteuning

Maatschappelijke Opvang

De verbouwing van De Herberg is afgerond. Dit zorgt voor individuele ruimten voor Herberggasten en er is 24-uursopvang. Dat is voor het herstel van de Herberggasten een enorme verbetering. Omdat er nog onvoldoende aanbod van alternatieven in de wijken is, zijn er nu nog slaapzalen in gebruik om de mensen te kunnen opvangen. We zetten deze in de toekomst alleen in voor de winteropvangregeling of andere noodsituaties. In de tweede helft van 2023 is helaas weer een toename van het aantal gebruikers van de nachtopvang geconstateerd. De krapte op de woningmarkt en de wachtlijsten voor de zorg spelen hierin een rol. De voorbereidingen (planologisch, samenwerkingsovereenkomst, beheerplan etc.) voor de woonunits naast De Herberg voor langdurig dakloze mensen zijn in volle gang. We verwachten dat in de eerste helft van 2024 vijf units worden opgeleverd.

Voor de friendswoning 't Vriendenhuis is een locatie gevonden. Hier kunnen mannen die jarenlang in de nachtopvang verblijven en bij wie uitstroom naar zelfstandig wonen in het verleden niet goed is gegaan, samenwonen met gelijkgestemden. Het beschikbaar komen van de locatie kent enige vertraging. Op 1 januari 2024 is de woning waarschijnlijk beschikbaar voor het Vriendenhuis.
Onder de Pannen is gestart. Dit is een project waarbij mensen die een slaapkamer over hebben, deze legaal kunnen verhuren aan een stadsgenoot die dringend op zoek is naar woonruimte. Creating Balance voert het project uit. De eerste verhuringen zijn inmiddels een feit. Onder de Pannen loopt tegen een aantal belemmerende regels aan van de gemeente. Zo kunnen sommige matches niet gemaakt worden omdat er in die wijk geen toevoeging van verhuurkamers mag plaatsvinden en/of omdat het minimaal aantal m2 dat een woning moet hebben te weinig is. In 2024 vindt de evaluatie plaats van de beleidsregel (on)zelfstandige verhuur en zullen deze constateringen meegenomen worden.

In het tweede halfjaar 2023 is samen met regiogemeenten verkend of in Zwolle gestart kan worden met Kamers met aandacht. Dit heeft geresulteerd in een samenwerkingsovereenkomst tussen Kamers met aandacht en de gemeenten Zwolle, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Dalfsen. Dit initiatief start op 1 januari 2024. Kamers met Aandacht is een project waarbij jongeren, voornamelijk uit de Jeugdzorg, een particuliere kamer kunnen huren bij een hospita. De pilot duurt 2 jaar en de verwachting is dat er tenminste 8 matches zullen plaatsvinden in Zwolle.

Housing First Jongeren is gestart en de eerste jongeren worden begeleid volgens deze methodiek. De woningen voor jongeren tot 23 jaar kwamen moeizaam beschikbaar door het geringe aanbod in dit huursegment. Inmiddels zijn er 8 deelnemers en is er zelfs een nieuwbouwwoning door Openbaar belang beschikbaar gesteld voor deze doelgroep.

Beschermd thuis geclusterd

Er zijn drie geclusterde beschermd thuisprojecten in voorbereiding. Twee zullen in het eerste halfjaar van 2024 worden opgeleverd en één in de tweede helft van 2024. In De Oosterenk betreft het een jongerenproject voor maximaal 15 jongeren en in De Tippe gaat het om 27 woningen voor ouder dan 23 jaar. In Zwolle Zuid heeft SWZ 13 woningen beschikbaar gesteld. Samen met twee zorgaanbieders wordt in de eerste helft van 2024 hier verder vorm en inhoud aan gegeven. In alle projecten kunnen zowel mensen met als zonder een hulpvraag voor onbepaalde tijd wonen. Wel wordt van hen gevraagd onderdeel uit te maken van de community. Zwolle is op dit gebied een uitzondering. In andere gemeenten krijgen bewoners vaak een tijdelijk contract en/of een contract via intermediaire verhuur. Landelijk is dit opgepikt en zal Zwolle worden genoemd in de landelijke handreiking voor gemeenten en corporaties in het kader van de landelijke aanpak dakloosheid.
Begeleid wonen zal op termijn stoppen in Zwolle. Zorgaanbieders is de mogelijkheid geboden om hun bestaande begeleid wonen plekken door te ontwikkelen naar geclusterd beschermd

thuis wonen, als wordt voldaan aan de voorwaarden. Er is één zorgaanbieder die hier graag mee start in 2024. De gehele begeleid wonen voorziening komt beschikbaar voor geclusterd beschermd thuis wonen (4 plekken).
In oktober 2023 vond het community festival plaats. Community's binnen beschermd thuis wonen waren de aanleiding voor kennisdeling op het festival. Community's werden echter ook in een bredere context van maatschappelijke opgaven geplaatst door verschillende sprekers en in een panelgesprek met verschillende betrokkenen. Ruim 130 Zwolse professionals hebben het festival bezocht. De behoefte werd uitgesproken om een vervolg te geven aan deze beweging van omzien naar elkaar. Vanuit het programma Wonen en zorg wordt dat opgepakt.

Kamertraining centrum
Voor een grote groep jongeren op de wachtlijst voor beschermd wonen lijkt een kamertrainingscentrum voor jongeren van 17-23 jaar een meer passend alternatief.
Dit centrum is gericht op het zelfstandig leren wonen. De behoefte aan een kamertrainingscentrum voor deze leeftijdsgroep wordt ondersteund door medewerkers van het Sociaal Wijkteam en jeugdzorginstellingen. Voor uitstroom Jeugdzorg zou dit een passende optie zijn voor veel jongeren. Een locatieverzoek is uitgezet bij de drie Zwolse corporaties.
Het betreft hier een intensieve vorm van begeleiding met nachtelijke aanwezigheid van begeleiding. Geclusterd beschermd thuis wonen is voor deze doelgroep een te lichte vorm van ondersteuning.

Monitoring vernieuwende woonzorgconcepten
Wij vinden het heel belangrijk om onze vernieuwende woonzorgconcepten goed te kunnen monitoren en evalueren.
Hiervoor is een online tool ontwikkeld die bestaat uit vragenlijsten voor (ex)deelnemers, begeleiders en organisatie. Doel is om de werkzame bestanddelen van een vernieuwend woonzorgconcept te definiëren en te leren van ervaringen. Op basis van deze monitoring besluiten we of we deze vernieuwende woonzorgconcepten aan het bestaande aanbod toevoegen. De derde uitvraag is gedaan. De uitkomsten worden gedeeld met alle deelnemende partijen, waardoor het onderling leren versterkt wordt. De kritische geluiden over de samenwerking tussen partijen (in de tweede meting) zijn verdwenen. In het algemeen zijn alle betrokkenen positief over de verschillende projecten. Wel zijn er kritische signalen afgegeven over de ervaren veiligheid in één bepaalde woonvorm (die onderdeel is van een groter woonzorgcomplex) en een signaal van overlast bij een andere woonvorm. De uitkomsten worden besproken met de betreffende woonvormen en leiden waar nodig en mogelijk tot verbeteracties.

Time-outvoorzieningen
In de stadsgesprekken in 2021 met cliënten, ervaringsdeskundigen, zorgorganisaties en vrijwilligersorganisaties is de wens voor time-out plekken aangegeven. In 2022-2023 is samen met partners verkend wat hierin de wensen en mogelijkheden zijn. Er zijn 3 lijnen waarvan de mogelijkheden verder worden onderzocht:

a. Inwoners die GGZ-behandeling ontvangen en de wens hebben voor een huiskamer in de wijk om gebruik van te maken om crisis te voorkomen.
b. Inloopvoorzieningen die ook buiten kantoortijden en in de weekenden en zon- en feestdagen open zijn, in nauwe samenwerking met Sociale activatie en herstel. Dit heeft een plaats gekregen binnen de aanbesteding SAH die inmiddels is afgerond. Partijen worden gestimuleerd om hier vorm en inhoud aan te geven.
c. Beschermd thuis wonen in combinatie met een centrale ontmoetingsruimte realiseren in gebiedsontwikkelingen. Dit heeft voortdurend de aandacht van de regievoerders wonen en zorg in de gebiedsontwikkelingen.

Korte vooruitblik

Vooruitzichten 2024

- Start Vriendenhuis (januari)
- Start Kamers met aandacht (januari)
- Oplevering geclusterd beschermd thuis wonen De Tippe (maart)
- Eerste Conferentie n.a.v. manifest Samenwerken voor goed wonen voor ouderen, met o.a. Hugo de Jonge (maart)
- Startdatum geclusterd beschermd thuis wonen Zwolle Zuid (mei)
- Verdere uitvoering actieplan seniorenhuisvesting
- Oplevering Jongerenproject Oosterenk 2.0. (oktober)
- Community markt voor deelnemers (november)

Spoor 6 **Eén gezin, één plan**

7 Spoor 6
Eén gezin, één plan

Ontwikkelingen
We hebben al aangegeven dat spoor 6 is afgesloten als onderdeel van het programma en dat de principes van de Doorbraakmethode worden geïmplementeerd in de bestaande organisatie. Hierbij rapporteren wij de voortgang van dit proces.

Update voortgang
De projectleider die is aangesteld om tot een implementatieplan en de daadwerkelijke implementatie te komen, heeft in de tweede helft van 2023 het implementatieplan opgesteld en is ook gestart met de uitvoering hiervan.

Er is een basisteam Maatwerk samengesteld uit medewerkers vanuit het SWT, IO en burgerzaken. Deze medewerkers zijn door het Instituut voor Publieke Waarden zowel getraind in het toepassen van de Doorbraakmethode als in het inzetten van de tool die bij deze methode hoort. Lopende casuïstiek is tijdens deze training meegenomen.

Het basisteam staat klaar om te beginnen. Op dit moment worden de laatste zaken ingeregeld zoals het verloop van een aanvraag. Hierbij is de werkwijze dat een medewerker vanuit het basisteam Maatwerk een casus niet overneemt, maar de betrokken medewerker coacht in de aanpak van deze casus via de Doorbraakmethode. Daarnaast gaat het team zich de komende periode bekend maken. Zowel intern bij medewerkers binnen de verschillende afdelingen als extern bij partners in de stad.

Blik vooruit
In maart 2024 start het basisteam Maatwerk en heeft de Doorbraakmethode een structurele plek gekregen binnen onze reguliere dienstverlening om tot passende oplossingen voor onze inwoners te komen.

8 Communicatie

In september en december 2023 verstuurden we de nieuwsbrief 'Ontwikkelingen sociaal domein' met hierin artikelen over diverse onderwerpen uit de Hervormingsagenda. In de loop van de tijd heeft het lezerspubliek van deze nieuwsbrief zich behoorlijk uitgebreid. We startten de nieuwsbrief begin 2023 met 370 lezers. Aan het einde van het jaar 2023 hadden we 641 abonnees en slechts enkele afmeldingen. De nieuwsbrieven worden ook op LinkedIn gedeeld. In de toekomst worden de nieuwsbrieven van het sociaal domein voortgezet.

Stadsdialogen

Tijdens de 'Stadsdialoog Zwolle Gezonde Stad' op 23 november 2023 stond gezond gewicht centraal. In De Swollenaer en op social media hebben we hier bekendheid aan gegeven. "Wat kunnen we samen doen om Zwollenaren een zeker bestaan te bieden?" Meer dan 100 Zwollenaren gingen over die vraag in gesprek tijdens de 'Stadsdialoog Zwolle Armoedevrij' op 1 december 2023. We verzorgden de publiciteit voor deze stadsdialoog en de opbrengst is gedeeld op sociale media en in de nieuwsbrief 'Zwolle Armoedevrij!'.

Wonen en Zorg

Vrijdag 6 oktober waren 129 professionals actief aanwezig op het 'Community festival wonen en zorg'. Hoewel het thema van het festival gemengd wonen in community's was, hebben we samen breder gekeken: welke grote maatschappelijke opgaven zijn er? Wat betekenen deze opgaven voor community's? Ook presenteerden diverse gemengd wonen projecten zich op het communityplein.

Jeugd

Op 21 november 2023 was er een drukbezochte bijeenkomst voor professionals over het Relatie- en Scheidingsteam. Hier werden de resultaten van de evaluatie gedeeld. Op social media besteedden we aandacht aan deze bijeenkomst. Ook werd er die dag een paginagroot interview in De Stentor gepubliceerd over het Relatie- en Scheidingsteam.

Stadsdialoog Gezondheid

Communityfestival Wonen en Zorg

9 Monitoring

Update voortgang

Lijn 1: ontwikkeling monitoring sociaal domein gericht op bedrijfsvoering
Het afgelopen halfjaar zijn we verdergegaan met de lopende projecten die bijdragen aan de monitoring van de bedrijfsvoering van het sociaal domein.
Ook het dashboard jeugdzorg, ontwikkeld binnen het project Verbetering sturing en sturingsinformatie jeugdzorg, blijft zich doorontwikkelen. In 2023 hebben we, naast de specialistische jeugdzorg van jeugdhulpaanbieders, ook de eigen hulpverlenende inzet van het Sociaal Wijkteam opgenomen in het dashboard.

Verder wordt voor beschermd wonen en beschermd thuis momenteel een dashboard gebouwd. In het tweede halfjaar van 2023 is gewerkt aan de inrichting van de registratie van beschermd wonen en beschermd thuis. Verder is gestart met het voorbereiden en bouwen van een dashboard. We sluiten hierbij zoveel mogelijk aan bij het dashboard jeugdzorg. In 2024 loopt deze ontwikkeling door.

Hoewel de Hervormingsagenda is afgelopen, blijven we ons inzetten voor lijn 1. Hiervoor wordt intern steeds meer en beter afgestemd. Ook zijn inmiddels tools en randvoorwaarden gerealiseerd binnen het programma datagedreven werken, waardoor we kunnen blijven verbeteren.

Lijn 2: beter gebruik en verdere ontwikkeling bestaande monitoren en indexen
Ook in het tweede halfjaar van 2023 zijn we aangehaakt bij de projectgroep van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek. Een aantal interessante vragen is toegevoegd voor het sociaal domein. Bijvoorbeeld over bestaanszekerheid en maatschappelijke voorzieningen. Dit geeft in de toekomst meer inzicht op deze thema's.

Verder is de kinder- en jongerenindex voorbereid. De afgelopen jaren was het niet mogelijk om de jongerenindex te publiceren omdat cruciale data weggevallen was. In het voorwerk hebben we uitgezocht hoe haalbaar het is om alternatieve data te gebruiken voor de jongerenindex. Verder is gekeken of er nog wel behoefte is aan een jongerenindex.

Ook voor de kinderindex is gekeken naar wat mogelijk is. Hoewel de kinderindex nooit is gebouwd, ligt er een model op de plank. Helaas vroeg dit eerste model om het structureel inkopen van data, waarvoor de middelen niet toereikend waren. In 2023 hebben we gekeken of het model zonder deze ingekochte data nog kan werken en of er nog behoefte is aan een kinderindex.

Dat blijkt het geval, waardoor we in de loop van 2024-2025 alsnog de jongeren- en kinderindex gaan ontwikkelen. Hiervoor zijn vanuit het programma middelen gereserveerd.

Lijn 3: ontwikkeling kwalitatieve en reflexieve monitoring
Deze vorm van monitoring wordt steeds verder ontwikkeld binnen lopende projecten zoals de proeftuin Samenspel in de wijk en de gesprekken over de woonzorgconcepten.

10 Financiën

Financieel overzicht totaalopgave Hervormingsagenda 2023 (in euro's)		
		2023
1b	Toegang dyslexiezorg	200.000
1d	Pilot Ambelt/ Samen voor een stevige basis	30.000
Totaal in €		**230.000**

Voor 2023 staan nog twee te realiseren besparingen die behaald moeten worden met interventies uit spoor 3 Jeugd: Herstel in het gewone leven. Bij de voortgang van spoor 3 wordt verder ingegaan op de inhoudelijke stand van zaken van deze interventies.

Dyslexie

Voor 2023 staat een besparing van €200.000,- gepland voor dyslexie. Met ingang van schooljaar 2022-2023 is in dat kader de proeftuin dyslexie van start gegaan.
In 2023 zijn bij de scholen lees-/spellingexperts aan het werk gegaan met preventie en extra ondersteuning. Die inzet leidt naar verwachting tot verdere verbeteringen in de ondersteuning van leerlingen bij leren lezen en spellen.

Dyslexiezorg blijft beschikbaar voor die leerlingen die daarop zijn aangewezen. Gedurende heel 2023 heeft een poortwachter de dossiers beoordeeld die door scholen zijn aangeleverd voor diagnostiek, nadat deze zijn besproken in het ondersteuningsteam op school. We zien ten opzichte van 2022 een stijging van het aantal diagnosetrajecten en het aantal behandeltrajecten, terwijl die eerder juist waren gedaald. Verschillende factoren zijn van invloed op het aantal aanmeldingen, zoals een verandering van het landelijke dyslexieprotocol, effecten van onze proeftuin en corona effecten.
Het is daarom op dit moment niet te duiden of de stijging qua diagnostiek en behandeling structureel gaat zijn.

Tegelijk zijn de uitgaven voor diagnostiek en behandeling in 2023 wel verder gedaald. De belangrijkste oorzaak is naar verwachting de invoering van een ander bekostigingsmodel per 2023. We betalen nu de werkelijke kosten en niet meer op basis van een trajectprijs. Ten opzichte van startjaar 2019 zijn de uitgaven over 2023 ruim € 200.000 lager (peildatum: 26 februari 2024). Daarmee is de beoogde besparing gerealiseerd, met de kanttekening dat we vanwege de overgang naar een ander bekostigingsmodel pas na afloop van 2024 kunnen vaststellen of die besparing ook volledig structureel is. De proeftuin zelf loopt nog door tot einde schooljaar 2023-2024. In het tweede kwartaal van 2024 volgen een evaluatie van de proeftuin en besluitvorming over het vervolg.

Samen voor een stevige basis

In een samenwerking tussen jeugd- en jongerenwerk van Travers en professionals van het Sociaal Wijkteam wordt in het voortgezet onderwijs ingezet op groepen met dezelfde vraagstukken. Door tijdig de ervaren problemen te delen met de groep en bespreekbaar te maken, wordt zwaardere hulp voorkomen. In de tweede helft van 2023 zijn hiermee ca. 15 individuele jeugdhulptrajecten voorkomen. Met het blijven inzetten van deze werkwijze betekent dat een blijvende verandering en daarmee besparing. Een gemiddeld jeugdhulptraject in Zwolle kost €11.000,-. In plaats van dat traject wordt vooral gebruikgemaakt van inzet die grotendeels al gefinancierd is. Daarmee kunnen we concluderen dat de beoogde besparing van €30.000,- ruimschoots behaald is.

Landelijke Hervormingsagenda Jeugd

Aan de realisatie van de landelijke Hervormingsagenda is een fikse besparingsopgave gekoppeld door het Rijk. De komende twee jaar (tot en met 2025) wordt deze besparing door het Rijk nog niet gekort op het budget. Maar vanaf 2026 loopt voor Zwolle de totale korting op het gemeentefonds met betrekking tot de besparingsmaatregelen Hervormingsagenda Jeugd in een aantal jaar waarschijnlijk op naar € 8,7 mln. Omdat we in de afgelopen jaren al een aantal besparingen hebben gerealiseerd, moet van de € 8,7 mln die wordt gekort op het gemeentebudget nog € 4,8 mln daadwerkelijk bespaard worden. Ervan uitgaande dat de besparingen doorgaan.

In het coalitieakkoord en in het financieel perspectief is in 2023 de nog te realiseren besparing van € 4,8 mln verdeeld over 5 jaarschijven.
Cumulatief: 2023: 0,2 mln, 2024: 1,0 mln, 2025: 2,0 mln, 2026: 3,0 mln, 2027: 4,8 mln. Voor deze besparingen zijn nog geen extra interventies bepaald en ze staan los van de eerder in deze paragraaf beschreven besparing van het programma van onze lokale Hervormingsagenda. De verwachting is wel dat de hervormingen die we al uitvoeren voor 2023 en 2024 de ingeboekte besparing opleveren. Over het resterende bedrag dat bespaard moet worden (vanaf 2025), zijn nog geen besluiten genomen. Die besluiten hangen samen met de verdere uitwerking van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd.

De landelijke Hervormingsagenda Jeugd is geen onderdeel van onze lokale Hervormingsagenda, maar de benodigde besparingen zullen wel deels behaald moeten worden met de in ons programma ingezette hervormingen.

Begrotingswijziging

In de tweede helft van 2023 zijn alle voorbereidingen getroffen om de in de vorige rapportage beschreven begrotingswijziging vanaf 2024 te realiseren.
De indeling gaat vanaf 1 januari 2024 van 4 naar 2 samenhangende programma's met 11 doelen. De samenhang tussen de doelen in de programma's sluit aan bij de bewegingen van de ingezette hervormingen, die ook na het programma doorlopen. Deze nieuwe indeling helpt om lichte en preventieve vormen van ondersteuning snel en eenvoudig in te zetten voor onze inwoners.